

Stadsbyggnadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till gatu- och samhällsmiljönämnden

Datum:
2021-11-24

Diarienummer:
GSN-2021-02925

Handläggare:
Annila Bexelius, Max Thorén

Internkontrollplan 2022

Förslag till beslut

Gatu- och samhällsmiljönämnden beslutar

1. **att** godkänna internkontrollplan för 2022 enligt bilagd handling, samt
2. **att** översända planen till kommunstyrelsen.

Ärendet

Föreslagen interkontrollplan har utarbetats i enlighet med reglemente för intern kontroll i Uppsala kommun. Planen beskriver kontrollåtgärder utifrån prioriterade risker med syfte att säkra en ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet som bedrivs i enlighet med tillämpliga lagar, föreskrifter, policys och riktlinjer.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsbyggnadsförvaltningen. Barn, jämställdhets och näringslivsperspektiven är inte aktuella med föreliggande förslag till beslut i ärendet.

Föredragning

Nämndens internkontrollplan har utarbetats i enlighet med reglemente för intern kontroll i Uppsala kommun och dess helägda bolag (KF 2007). Planen syftar till att säkerställa att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt. Planen säkrar en tillförlitlig finansiell rapportering samt att verksamheten följer tillämpliga lagar och andra styrdokument.

Internkontrollarbetet består av riskanalys, upprättande av internkontrollplaner samt löpande information, uppföljning och utvärdering. Arbetet syftar till en god internkontrollmiljö där risker hanteras och avvikelser upptäcks eller förhindras löpande. Internkontrollplanen för 2022 beskriver kontrollåtgärder utifrån de risker som

framkommit vid riskanalysen som genomförts av berörda inom verksamheten och sedan prioriterats av nämnd under hösten 2021.

Planen omfattar verksamhetskontroller, kontroller av system och rutiner, kontroll av efterlevnad av regler, policyer och beslut, finansiell kontroll samt kontroll avseende oegentligheter, mutor och jäv.

Arbetet med intern kontroll genomförs inom ramen för nämndens budget för 2022.

Uppföljning av planen görs enligt beskriven frekvens och metod kopplat till respektive kontrollmoment. Resultat av genomförd granskning redovisas till nämnden i samband med tertialuppföljningar och årsredovisning. Redovisning av kontrollmoment görs vid angiven tidpunkt i planen samt sammanfattas i en rapport per helår som vidare rapporteras till kommunstyrelsen.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i detta ärende.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 24 november 2021
- Bilaga, Internkontrollplan 2022

Stadsbyggnadsförvaltningen

Anna Axelsson
Biträdande stadsbyggnadsdirektör

Gatu- och samhällsmiljönämnden

Datum:
2021-12-01

Diarienummer:
GSN-2021-02925

Handläggare:
Annika Bexelius, Max Thorén

Internkontrollplan 2022

och analys enligt reglemente 2021

För gatu- och samhällsmiljönämnden

Ett redovisande och aktiverande dokument som nämnd/bolagsstyrelse fattade beslut om den 21 december 2021

Analys av årets internkontroll och plan för kommande år

I reglemente för intern kontroll i Uppsala kommun och kommunens helägda bolag beskrivs hur arbetet med den interna kontrollen ska struktureras och rapporteras till kommunstyrelsen som har det övergripande ansvaret.

Enligt reglementet ska nämnder och bolagsstyrelser årligen lämna in en analys och utvärdering av sina system och rutiner för intern kontroll till kommunstyrelsen. Analysen ska användas för utveckling av den interna kontrollen inom nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsområden. Den används också för utveckling på kommunövergripande nivå.

Nämnder och bolagsstyrelser ska årligen upprätta en internkontrollplan. Planen ska vara ett stöd i styrningen av verksamheten och ett hjälpmedel för att nå verksamhetsmålen. Planen ska försäkra att:

- verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt,
- den finansiella rapporteringen och information om verksamheten är tillförlitlig,
- verksamheten bedrivs i enlighet med lagar, föreskrifter, policyer och riktlinjer.

Internkontrollplanen beskriver vad som behöver göras utifrån viktiga risker som framkommit i riskanalysen. Varje kontrollmoment i internkontrollplanen följs upp enligt beskriven frekvens och metod. Resultatet av uppföljningen redovisas årligen till kommunstyrelsen.

Efterlevnad av riktlinje och analys av funktionalitet

Internkontrollarbetet består av riskanalys, värdering och prioritering av identifierade risker, upprättande av internkontrollplaner samt löpande information. Arbetet syftar till en god internkontrollmiljö där risker hanteras och avvikelser upptäcks eller förhindras löpande.

Internkontrollplanen för 2022 beskriver kontrollåtgärder utifrån de risker som framkommit vid riskidentifiering inom verksamheten hösten 2021. Riskerna har värderats och prioriterats.

Planen omfattar

- kontroller av system och rutiner,
- verksamhetskontroller,
- kontroll av efterlevnad av regler, policyer och beslut,
- finansiell kontroll samt
- kontroll avseende oegentligheter, mutor och jäv.

Arbetet med intern kontroll genomförs inom ramen för nämndens budget 2022. Uppföljning av planen görs enligt beskriven frekvens och metod kopplat till respektive risk. Resultat av genomförd granskning redovisas till nämnd vid angiven tidpunkt i planen samt sammanfattas i en rapport per helår som vidare rapporteras till kommunstyrelsen.

Organisation och ansvar för arbetet med intern kontroll

Arbetet med intern styrning och kontroll sker till stor del i ordinarie verksamhet genom att rutiner och nödvändiga resurser är tillgängliga för att utföra nämndens grunduppdrag och utveckling av detta. Nämnden har varit delaktiga genom en övning avseende riskprioritering som genomfördes hösten 2021. Vem som ansvarar för vad i verksamhetsplan respektive internkontrollplan beslutas i samband

med att åtgärder, aktiviteter och kontrollmoment tas fram. Generellt bär ansvarig chef huvudansvaret för uppföljning av det som nämnden beslutat i verksamhetsplan och internkontrollplan.

I arbetet med riskidentifiering, värdering och prioritering kan relevanta åtgärder vara exempelvis justering eller framtagande av rutin. Detta omhändertas nödvändigtvis inte i verksamhetsplan eller internkontrollplan utan sker inom ramen för grunduppdraget. Vidare kan arbetet identifiera behov av ökad samverkan med resurser i annan verksamhet inom stadsbyggnadsförvaltningen.

Utveckling av intern kontroll

Nämnden avser att utveckla arbetet med intern styrning och kontroll genom att för verksamheten utomstående medarbetare inom stadsbyggnadsförvaltningen granskar att planerade kontroller som beslutats i nämndens internkontrollplan är genomförda enligt angivna tidpunkter.

Begrepp som används i internkontrollplanen

Kontrollområde	Områden som det ska finnas kontrollmoment inom. Det finns fyra kontrollområden: <ul style="list-style-type: none"> - Kontroller av system och rutiner - Kontroll av efterlevnad av regler, policyer och beslut - Finansiell kontroll - Kontroll avseende oegentligheter, mutor och jäv
Riskbeskrivning	Beskrivning av den risk som ligger till grund för kontrollmomentet. Hämtas från riskregistret.
Kontrollmoment	Konkreta åtgärder som vidtas för att motverka, minimera eller i vissa fall eliminera riskerna. Kontrollmomenten kan antingen vara förebyggande eller upptäckande och korrigerande. Förebyggande kontrollmoment är åtgärder för att undvika att brister uppstår. Upptäckande och korrigerande kontrollmoment hjälper nämnden/bolagsstyrelsen att se om riskerna har lett till de händelser som kan befaras och visar på vilka åtgärder som behöver vidtas för att komma tillrätta med bristerna.
Kontrollmetod	Beskrivning av hur, när och hur frekvent kontrollmomentet ska genomföras.
Tidpunkt för rapportering	Tidpunkt då kontrollmomentet ska rapporteras till nämnd/bolagsstyrelsen.

Tabell 1. Begrepp som används i internkontrollplanen.

Risker och kontrollmoment

Nämnden/bolagsstyrelsen uppdrar åt förvaltningen/bolaget att utse kontrollansvarig för respektive kontrollmoment.

Kontrollområde	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Tidpunkt för rapportering
Verksamhetskontroller	<p>På grund av att</p> <ol style="list-style-type: none"> fordonsbranschen försöker matcha de nationella målen och inte Uppsala kommuns ambition samt att vi inte har rådighet över fordonsutvecklingen <p>finns det risk för ökade fordonskostnader för att nå kommunens miljömål avseende fossilbränslefri fordonsflotta. Vilket leder till antingen högre fordonskostnader alternativt att miljömål inte uppnås.</p> <p>Risken finns även för andra områden och inte enbart för fordonsbranschen.</p>	Kontroll av att nämnden följer riktlinjer för miljökrav på fordon vid upphandling av entreprenader.	Stickprovskontroll av 3-5 upphandlingar som går från nämnden.	Augusti
Verksamhetskontroller	<p>På grund av tuffare klimat i samhället och flera "riskindivider" med annan våldsuppfattning finns det risk för att vi inte kan säkerställa en god arbetsmiljö avseende hot och våld mot medarbetare. Detta kan leda till arbetsmiljöproblem.</p>	<p>Kontroll av att rutiner avseende hot och våldssituationer implementerats inom följande berörda enheter som möter medborgare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Driftsenheter - Parkeringstillstånd inom Trafikreglering och upplåtelse 	<p>Granska om rutiner vid berörda enheter är:</p> <ol style="list-style-type: none"> aktuella (reviderats/setts över inom senaste 12 mån) ingår de i introduktion för nyanställda (granska introrutin) 	December

Kontrollområde	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Tidpunkt för rapportering
			har de tagits upp på APT under perioden (granska berörda enheters APT protokoll)	
Kontroller av system och rutiner	<p>På grund av att upphandling eller inköp inte genomförs enligt gällande lagar eller avtal följer inte kommunen LOU och begär därmed avtalsbrott.</p> <p>Finns det risk för att kommunen tvingas betala skadestånd och tappar i förtroende hos både medborgare och leverantörer. Detta leder till att kommunen får färre anbud, sämre priser och kvalitet på upphandlade tjänster eller varor samt lägre förtroende från medborgare och leverantörer.</p>	Kontroll av att upphandling eller inköp görs enligt gällande lagar och avtal samt kommunens riktlinje	Samtliga fakturor i Agresso (fakturahanteringssystem) granskas mot kommers (upphandlingssystem) för att se ifall det finns fakturor från ej upphandlade aktörer.	Augusti
Kontroller av system och rutiner	Det råder oklarhet om vilken information som är viktig för verksamheten samt hur ansvaret för informationen uttrycks vilket leder till att risker inte identifieras och att skyddsåtgärder inte vidtas vilket i sin tur leder till störning eller avbrott i produktionen.	Obligatoriskt kontrollmoment: Kontroll av att ansvaret för information följer verksamhetsansvaret och att informationstillgångar är inventerade.	Kontrollera att informationstillgångarna är inventerade genom att följande är genomfört: informationshanteringsplanen är beslutad, kommunicerad och hålls aktuell, artikel 30-registret över personuppgiftsbehandlingar är upprättat och hålls aktuellt.	December
Kontroller av system och rutiner	Nödvändiga rutiner och planer för hantering av avbrott och störningar saknas, är okända eller oprövade vilket gör att ett avbrott i	Obligatoriskt kontrollmoment: Kontroll av att behovet av rutiner och planer för hantering av avbrott och störningar är inventerat. Nödvändiga rutiner och	Kontrollera att det finns ett dokumenterat underlag (från t.ex. riskanalys, kontinuitetshantering) som	Augusti

Kontrollområde	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Tidpunkt för rapportering
	informationsförsörjningen medför stora störningar i produktionen och svårigheter vid återgång till normal verksamhet.	planer är dokumenterade, kända och prövade.	beskriver behovet av rutiner och planer för hantering av avbrott och störningar. Kontrollera att rutiner och planer är testade och utvärderade.	
Kontroll av efterlevnad av regler, policyer och beslut	<p>På grund av bristande kunskap om delegationsordning eller andra omständigheter medför</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. risk för ogiltiga beslut, det kan även medför att beslutet är felaktigt. Detta kan leda till att tjänsteperson utan mandat beslutar i ett ärende vilket innebär att beslutet är ogiltigt eller felaktigt. Ytterst kan det leda till bristande rättssäkerhet samt förtroendeskada. 2. Risk för bristande rättssäkerhet samt förtroendeskada. <p>Vilket kan leda till att delegationsbeslut inte anmäls till nämnd i rätt tid eller inte alls och därmed inte blir kända för nämnden.</p>	<p>Kontroll att beslut fattas inom ramen för gällande delegationsordning.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Att beslut fattas av utsedd delegat. 2. Att delegationsbeslut anmäls till nämnd inom skälig tid. 	Kontrollmoment 1 och 2 genomförs genom stickprov om 15 ärenden.	Augusti
Finansiell kontroll	På grund av att nämnden faktureras fel finns risk för at stora belopp betalas ut felaktigt vilket kan leda till att andra delar av verksamheten drabbas negativt.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kontroll av att rutin för fakturahantering följs. 	<ol style="list-style-type: none"> 3. Stickprov om tio fakturor. Kontroll av att: <ol style="list-style-type: none"> a. Fakturerat belopp är rätt, att 	Augusti

Kontrollområde	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Tidpunkt för rapportering
		2. Kontroll av att attestflödet och att fakturering från konsulter inte avviker från avtal.	b. Konteringen är rätt samt att c. Upphandling skett enligt lagar och avtal. 4. Avstämning mellan fakturerad tid och gällande avtal för konsulttjänster samt granskning av totalt fakturerad tid per konsult.	
Kontroll avseende oegentligheter, mutor och jäv	Förekomst av oegentligheter leder till brister i måluppfyllelse, ekonomiska förluster och att medborgarna tappar i förtroende för kommunen.	Kontroll av hur många chefer som genomgått kommunens e-utbildning på Insidan.	Informera samtliga chefer om e-utbildningen om mutor och jäv. Ett deltagarutdrag ur e-utbildningsleverantörens register över slutförda utbildningar stäms av mot förvaltningens chefer.	December

Tabell 2. Risker och kontrollmoment.